

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil blot korrigerere hr. Anders Samuelson. Jeg har ikke i min ordførertale sagt, at der er tale om tvang. Jeg bekræftede tværtimod hr. Søren Søndergaard i, at der ikke var tale om tvang.

Derimod har jeg sagt, at det er formynderisk, og det mener jeg at det er.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Jeg skal beklage, hvis jeg kom til at udtrykke det på den måde, at jeg fik sagt, at den konservative ordfører havde givet udtryk for, at der var tale om tvang. Det ord skal jeg undlade at tillægge ham og så nøjes med bare at konstatere, at han mente, at der var tale om formynderi.

Det er der stadig væk ikke tale om – det er hermed også svaret til hr. Jens Vibjerg – der er hverken tale om formynderi eller tvang, for der er en mulighed for at sige ja, og der er en mulighed for at sige nej. Og sådan er det.

Det går ikke ud over andre, om man siger ja eller nej. Man kan tage tilbuddet, eller man kan lade være på samme måde som med den røde Alfa Romeo, som jeg havde i sinde at tilbyde hr. Jens Vibjerg. Men jeg kan næsten på forhånd høre, at han vil betragte det som en vederstyggelighed, at jeg ville sætte en betingelse op om, at det var ham, der skulle køre i den. Så derfor skal jeg undlade overhovedet at give ham tilbuddet.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Så er jeg jo nødt til at sige til den radikale ordfører og ordfører for forslagsstillerne, at så er det jo tvang, for man tager noget fra familien. Hvis faderen ikke siger ja, så tager man orlov fra familien, fra børnene, samværet med barnet. Det må være rigtigt forstået.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne lige starte med at rose forslagsstillerne for at have formuleret sig relativt kort og præcist, men alligevel er jeg nødt til at spørge foranlediget af den forrige taler: Er der tale om, at man af den nuværende barselorlov på et halvt år vil skære den 6 uger ned, sådan at man af den nuværende ordning tvinger mændene til at tage noget af den? Eller skal det ses i forbindelse med, at man udvider barselorloven, hvor man giver kvinderne et lidt bedre tilbud, end de har i

dag, og mændene et tilbud, som de ikke har i dag?

Man giver altså begge parter tilbud, som de ikke har i dag. Sådan har jeg forstået forslaget. Er det ikke korrekt?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Det, SF's ordfører her gav udtryk for, er fuldstændig korrekt forstået. Dermed er det jo også et svar til Venstres ordfører: Man tager ikke noget fra folk. Man kan jo ikke tage noget fra folk, som de endnu ikke har fået.

Det er et tilbud, som man kan sige ja eller nej til. Og hvis den logik, der gives udtryk for i dette tilfælde her fra Venstres side, står til troende, hvis man har så meget imod den form for at give et tilbud til kun den ene part, så må man jo gå ud fra, at i det forslag, som kommer fra regeringens side, vil man gøre op med hele den forestilling, som ligger i den nuværende del af barselorloven, nemlig at en del af den er forbeholdt kvinden, ud fra et beskyttelseshensyn er den på nuværende tidspunkt forbeholdt kvinden. Men det må vi jo gå ud fra at man vil gøre op med.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af ret til børnepasningsorlov for forældre til børn over 1 år.

Af Jan Petersen (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.

(Fremsat 7/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kl. 20.00

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det tredje beslutningsforslag, som vi skal behandle i dag om barsel- og børnepasningsorlov, er fremsat af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

Forslagsstillerne ønsker, at de eksisterende rettigheder til børnepasningsorlov for forældre til børn over 1 år bibeholdes, og det betyder formentlig, at man gerne ser den resterende mulighed for at afholde 26 ugers aftalebaseret børnepasningsorlov til hver af forældrene, efter barnet er fyldt 1 år, bevaret. Dernæst foreslår man, at der kan overføres 8-13 uger til senere sammenhængende brug, inden barnet er fyldt 9 år.

I tilknytning til mine bemærkninger under behandlingen af de tidligere beslutningsforslag kan jeg supplere sige, at det er regeringens opfattelse, at regeringens forslag til en udvidet barselorlov i regeringsgrundlaget allerede i høj grad tager højde for væsentlige dele af det beslutningsforslag, som nu er til behandling.

For det første skaber regeringens forslag allerede adgang til at overføre 8-13 uger til senere brug, indtil barnet er fyldt det 9. år. Regeringsforslaget giver også mulighed for, at man kan overføre den fleksible del af barselorloven til senere brug, det vil sige i alt 32 eller 38 uger.

Regeringens forslag har indbygget fleksibilitet, således at man i langt højere grad kan planlægge sin orlov fleksibelt. Det betyder, at man kan aftale med sin arbejdsgiver at afholde orloven på deltid mod en tilsvarende reduktion i dagpengene.

Der er derfor efter min opfattelse ikke behov for at have yderligere regler for forældre med børn over 1 år. Man skal i øvrigt også være opmærksom på, at regeringen med baggrund i tal, der belyser den gennemsnitlige varighed af børnepasningsorloven, har søgt at indrette sit forslag i overensstemmelse hermed.

Tallene viser, at forældre typisk ikke afholder mere orlov end det, der ligger i regeringens udspil om udvidet barselorlov. Ophævelsen af børnepasningsorloven modsvares således stort set af regeringens foreslåede udvidelse af barselorloven. Vi gør det så i øvrigt mere økonomisk attraktivt og prioriterer samvær med barnet.

Samlet er det min opfattelse, at regeringens forslag i højere grad tager højde for og giver mu-

lighed for, at den enkelte familie kan foretage en planlægning af samværet med barnet, der både tager højde for familiens økonomi, arbejdspladssens behov og barnets tarv. Af disse grunde skal regeringen indstille, at det foreliggende beslutningsforslag forkastes.

Jens Vibjerg (V):

Venstres og De Konservatives forslag til forlænge, fleksibel 1 års barselorlov vil give børnefamilierne de muligheder, som dette beslutningsforslag lægger op til. Vi skal selvfølgelig se barselorlovsforlængelsen i sammenhæng, det lægger regeringen op til i finanslovforhandlingerne; det er også der, det hører hjemme.

Venstre kan ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er mere sådan lidt afklaring, for jeg ved godt, at det danske sprog kan være meget vanskeligt at forholde sig til. Men jeg hørte ministeren sige, at man med V's og K's forslag kunne aftale, at man kunne overføre et vist antal uger til senere brug. Altså aftale, det vil så sige, at der er to parter, og at der også er en part, der kan sige nej.

Hvordan harmonerer det med det, Venstres ordfører siger, at regeringens forslag vil give de samme muligheder som den nuværende børnepasningsorlov? Det forstår jeg ikke helt, for hvis man vil, kan man ikke aftale noget, så skal det være en ret. I dag har man ret til børnepasningsorloven, og i regeringens forslag kan man give mulighed for at aftale.

Derfor vil jeg gerne høre, om det er ordføreren, hr. Jens Vibjerg, der har ret, når han siger, at man vil give de samme muligheder, altså at man har ret til at gøre brug af sine barseluger efter det første år, eller om det er det ministeren, der har ret.

Kl. 20.05

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu er det vel sådan, at det, man i dag har ret til omkring forældreorloven, er det, der ligger inden for det område, regeringen lægger frem.

Når man kommer ud over det første år, skal man jo aftale, og derfor er der meget god sammenhæng i, at man også skal aftale, når man kommer ud over 1 år. Og så er der vel ingen, der kunne forestille sig, at man ikke laver en fornuftig aftale om det her. Både arbejdstager og ar-

bedsgiver er da interesseret i, at man finder en fornuftig løsning på, hvordan man holder sin orlov. Alle er jo interesseret i at have det bedst mulige arbejdsklima på arbejdspladsen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan nu forstå på Venstres ordfører, at man prioriterer nogle ting stærkt ideologisk i den nye VK-regering, som Venstres ordfører bakker op, og det er vel egentlig naturligt nok.

Men det, der er lidt underligt, er, at man står og siger, at man vil en hel masse ting for børnefamilierne, men man vil jo ikke noget over tid. Og jeg vil gerne have Venstres ordfører til at bekræfte, om der ikke allerede i det system, vi har i dag, er en samlet orlovsmulighed på 84 uger. Det, Venstre foreslår, er 52 uger, og så er der endda nogle begrænsninger i det, hvis kvinden bruger de 4 uger først; vi kan endda komme helt ned på 46 uger. Det er det, vi har set tidligere.

Så er der også spørgsmålet om fleksibilitet. Den parkerer man jo hos arbejdsgiveren, fordi det er arbejdsgiveren, der i Venstres forslag til syvende og sidst skal give tilsagnet. Der er ikke noget retskrav som i det, vi kender, og som der er i det, mit parti har været med til at fremsætte.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Hvis det nu foregår så fuldstændig uproblematisk ude på arbejdspladserne, og det vil jeg da medgive at det sikkert vil gøre i massevis af tilfælde, hvori er så problemet med at fastholde den ret, som der lægges op til her?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu kan jeg jo høre, at de ærede ordførere ikke har læst det beslutningsforslag, Venstre og De Konservative i sin tid fremsatte, for der står også, at der er et retskrav på 8-13 ugers orlov, medens barnet er mellem 1 og 9 år. Altså man har også et retskrav, efter at barnet er fyldt 1 år.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Næste ordfører er hr. Bent Bøgsted.

Bent Bøgsted (DF):

Dette forslag er der ikke så meget at sige til, for Dansk Folkeparti er positivt indstillet over for børnepasningsorloven, men vi ønsker en samlet forhandling på barsel- og børnepasningsområderne. Derfor vil vi vente og se, hvad der opnås i

forbindelse med forhandlingerne på dette område. Men vi håber på en løsning, som er acceptabel for børnefamilierne.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Bent Laustsen – undskyld hr. Bjarne Laustsen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

En stor familie!

Jeg vil gerne spørge Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted, om det tilsagn. Jeg synes, det er for lidt og for fattigt heroppefra i dag og sige, at nu må vi se på forhandlingerne, osv.

Når man har været helt ude og meddele i offentligheden, i pressen, i Politiken, at man går ind for at bevare den nuværende børnepasningsorlov, så må det altså være sådan i dag, at man er i stand til at sige ja til det forslag, der ligger der. Ellers løber man fra de løfter, man har givet i avisen, de meget klare meldinger, og jeg synes, det ville være synd og skam, at Dansk Folkepartis ordfører skulle have sådan et nederlag her i dag.

Så jeg vil gerne spørge helt kontant, om man ikke står ved det tilsagn, man har givet om, at nok kan der være tale om forbedringer for børnefamilierne, men det bygger på, at man som minimum bevarer den børnepasningsorlov, der allerede eksisterer i dag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Lars Barfoed som ordfører.

Kl. 20.10

Lars Barfoed (KF):

Der er vist ikke meget, der kan siges om denne sag, som ikke er blevet sagt under behandlingen af de foregående forslag. Men lad mig alligevel knytte nogle få bemærkninger til forslaget.

Man vil altså i henhold til beslutningsforslaget gerne have bibeholdt retten til børnepasningsorlov til børn over 1 år. Det mener vi ikke at der er behov for, hvis man gør den nuværende barselorlov mere fleksibel og udvider den, således at den i sig selv er tilstrækkelig imødekommende over for forældres og børns behov også efter 1-års-alderen.

Isoleret set kan jeg selvfølgelig godt forstå, at det kan være attraktivt for den enkelte familie at forestille sig en sådan udbygget model, men der er altså i denne her sag som i alle andre sager flere hensyn, der skal afbalanceres, her hensynet

til den offentlige økonomi og hensynet til arbejdskraftbalancen.

Og vi er jo i Det Konservative Folkeparti enige med den tidligere regering, som i flere sammenhænge understregede behovet for at øge arbejdsstyrken ganske betydeligt inden for de næste 10 år, men hvis man øger orlovsmulighederne i lovgivningen uden at kompensere for det ved at fjerne børnepasningsorloven, vil det jo altså betyde en reduktion af arbejdsstyrken i stedet for den stigning, som der er behov for, en reduktion, vil jeg skyde på, i størrelsesordenen 10.000 personer. Men det hensyn er måske blevet nedtonet noget, hensynet til arbejdskraftbalancen, efter valget den 20. november.

Så vil man også sikre ret til at overføre mellem 8 og 13 ugers barselorlov til en sammenhængende orlovsperiode, inden barnet fylder 9 år, og den del af forslaget er jeg til gengæld enig i.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Bjarne Laustsen, den rigtige altså – undskyld.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg bliver nødt til at spørge den konservative ordfører, hr. Lars Barfoed: Når man prioriterer børnefamiliernes vilkår, kan jeg forstå, at man prioriterer, at det er bedre, at de er sammen med børnene i kort tid til en højere ydelse, i stedet for at de er sammen med dem over længere tid. Det må jo være helt klart derfor, at man ønsker at fjerne den børnepasningsorlov, som vi kender, hvor de sidste 26 uger er aftalebaserede.

Hr. Lars Barfoed undlod at svare tidligere, da jeg spurgte, om den konservative ordfører ikke var bekymret for det, man tidligere har hørt, når man har foreslået indgreb eller har lavet indgreb i efterlønsordning og ting og sager, nemlig om man kunne skaffe arbejdskraft nok. Det fik jeg ikke svar på dengang. Det kan være, at der nu er mulighed for at få en kommentar til det. Forholdene må jo stadig væk være de samme.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil spørge hr. Lars Barfoed, om vi ikke her kan få bekræftet, at vi har en arbejdsløshed på 150.000, at vi har omkring, jeg kan ikke huske, om det er 60.000-80.000 i aktivering, altså arbejdsløse, som er i aktivering. Det vil sige over 200.000, som ikke er inde på arbejdsmarkedet.

Der er altså underforstået en arbejdskraftreserve, som der vil være mulighed for, hvis man fører en offensiv arbejdsmarkedspolitik, afsætter ressourcer til investering i uddannelse, uddannelse og uddannelse, at få ind på arbejdsmarkedet, sådan at man samtidig kan give lidt bedre orlovsmuligheder for børnefamilierne.

Så skal jeg lige høre: Hvordan kan det være, at Det Konservative Folkeparti nu interesserer sig så forfærdelig meget for arbejdskraftsbehovet, når der under de tidligere forslag, hvor vi havde nogle emner, hvor vi virkelig kunne være med til at sikre, at man ikke tog for store træk – det var omkring børnepasningsgaranti osv. – ikke var sådan en håndfæstet omkring Det Konservative Folkepartis holdninger? Men jeg håber, at vi kan nå sammen på et tidspunkt.

Lars Barfoed (KF):

Hr. Bjarne Laustsen mener, at vi åbenbart mener, at det er bedre med en kortere orlov til en højere ydelse. Sådan kan man selvfølgelig godt se det. I hvert fald hvis man regner den aftalebaserede del af børnepasningsorloven med, er der jo tale om en reduktion, kan man sige. Hvis man tager den del af orloven, som man har retskrav på, er der sådan set tale om en uændret videreførelse af det retskrav, man har på en orlovsperiode.

Kl. 20.15

Men jeg tror faktisk – men det er jo et trosspørgsmål, indtil vi får erfaringer med det – at det vil vise sig, at det forhold, at vi nu vil tilbyde en udvidet barselorlov med højere dagpenge end den dagpengesats, man kan få med børnepasningsorloven, som vi til gengæld afskaffer, vil betyde, at der samlet set så er flere, som benytter sig af at tage orlov, end der var tidligere.

Så jeg tror faktisk, at det vil have en positiv effekt. Hvis vi ser på de samlede orlovsdage, som forældre tager i det her land, vil der være flere, der gør det. Det vil sige, at der samlet set bliver flere orlovsdage med det forslag, vi vil stille, end der er i dag.

Så bliver der sagt, at mange jo ikke er på arbejdsmarkedet, og hr. Ole Sohn efterlyste min holdning til, om ikke man kunne føre en offensiv arbejdsmarkedspolitik. Jo, det er jeg meget enig i. Jeg tror, der er en arbejdskraftreserve i det her land, der er ganske betydelig, og det er for dårligt, at den ikke er blevet udnyttet. Det kunne vi let tage en lang debat om, det har Det Konservative Folkeparti faktisk interesseret sig for længe. Det er bl.a. derfor, vi gerne vil have skatten på arbejdsindtægter sat ned, for vi tror, at

det bl.a. vil være med til at få den arbejdskraft frem.

Jeg ser, at formanden rejser sig. Så vil jeg gå ned ad trappen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstod den konservative ordfører på den måde, at Det Konservative Folkepartis forventning er, at hvis regeringens forslag til barselorlov bliver vedtaget, vil det samlede antal orlovsdage i forhold til, hvordan det er i dag, gå op.

Derefter er mit spørgsmål: Hvis nu det viser sig efter en periode på et år eller to, at den forventning ikke holder stik, ligger der så dermed også et tilsagn fra Det Konservative Folkeparti om, at vi så må ændre det, for så har det ikke levet op til de intentioner, som også Det Konservative Folkeparti har, om øgede orlovsmuligheder?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nej, sådan et tilsagn ligger der ikke i det, jeg sagde.

Ole Sohn (SF):

Jeg ved ikke, om det er nogen hemmelighed for Tinget her, at SF ser med megen sympati på dette forslag. Det har måske skinnet igennem ved nogle af de tidligere forslag, vi har behandlet. Men jeg vil gerne sige, at vi har sympati for forslaget forstået på den måde, at vi er meget interesseret i, at man tager sigte på at styrke børnefamiliernes forhold ikke bare i barnets første leveår, men helt op til skolealderen, sådan som det også ligger i den mulighed eller den ret, der er omkring børnepasningsloven.

Men samtidig er jeg også nødt til at gøre opmærksom på, at vi jo ofte i forhold til den tidligere regering har påpeget det sociale skæve i den måde, som børnepasningsordningen har udviklet sig på, i og med at man har nedsat ydelsen til at være 60 pct. af dagpengene. Det gør jo, at vi i dag er i den situation, at det reelt kun er folk i gode stillinger med garanti for at vende tilbage og som har et økonomisk overskud, der kan gøre brug af den. Jeg kender ikke statistikkerne nøje, men jeg vil tro, at det kan tælles på relativt få hænder, hvor mange kassedamer og ufaglærte der gør brug af børnepasningsloven.

Derfor er vores tilslutning til børnepasningsloven principiel, men som vi har foreslået i vo-

res forslag til forlænget barselorlov, hvor vi også kombinerer den med børnepasningsloven, som vi selvfølgelig også vil præsentere regeringen for, når vi kommer dertil, vil vi sikre, at der bliver givet en højere ydelse, altså fulde dagpenge, fordi vi også vil have, at retten og muligheden skal være reel for de lavest lønnede. Igen er der for os tale om et ligestillingsmoment.

Derfor er vores tilsagn principielt, og som vi også gjorde opmærksom på under et tidligere forslag, har vi faktisk en idé om – det er selvfølgelig også ud fra de bevæggrunde, som vi har været inde på tidligere omkring både ligestilling og økonomi og arbejdskraftudbud – at man måske kunne lave et kompromis gående på, at man kunne komprimere antallet af uger på børnepasningsorlov, mod at ydelsen tilsvarende blev højere.

Så jeg vil bare sparke ind i debatten sådan til almindelig orientering, ikke blot for forslagsstillerne, men selvfølgelig også for regeringen, når vi kommer dertil, at vi synes, vi også skal have det med i overvejelserne.

Kl. 20.20

Men principielt set er vi enige med forslagsstillerne i, at vi skal have børnepasningsloven sikret, sådan at vi også giver børnefamilier muligheder helt frem til skolealderen.

Anders Samuelsen (RV):

Jeg vil godt som udgangspunkt kvittere for, hvad jeg hørte som et løfte fra Venstres ordfører, nemlig den del af dette forslag, som er omtalt i den sidste halvdel af bemærkningerne til forslaget, og jeg citerer:

»Med andre ord vil familierne i tilfælde af et nej fra arbejdsgiveren ikke have mulighed for at udnytte de nye muligheder i perioden fra barnet er 1 til 9 år gammelt. Derfor bør regeringen, uanset hvilken forlængelse af barselorloven der vedtages, sikre ret til overførsel af mellem 8 og 13 ugers barselorlov til en sammenhængende orlovsperiode med fulde dagpenge, inden barnet fylder 9 år«.

Jeg hørte Venstres ordfører på en sådan måde, at den garanti blev givet fra Venstre, at der var den mulighed for at have den rettighed i perioden fra 1 til 9 år. Så er vi ligesom ud over den del af forslaget, og det vil jeg da godt kvittere for, hvis det er rigtigt hørt. Jeg regner med, at det kan blive bekræftet på et eventuelt senere tidspunkt.

Alt i alt er diskussionen, som vi også har run- det mange gange her i den sidste halve times

tid, en diskussion om, hvorvidt vi med de forslag, der ligger på bordet indtil nu, i tilstrækkelig grad sikrer familierne mulighed for at holde orlov med børn, fra de er 1 til 9 år. Det er det, der er det centrale i det her forslag, og det er det, vi har prøvet at afæske nogle svar på. Det virker også, som om det er lykkedes. I hvert fald er det væsentligt for undertegnede og altså også for den socialdemokratiske medforlagsstiller, at vi tilsyneladende har fået en garanti fra Venstres ordfører på, at den her rettighed til mellem 8 og 13 ugers fleksibel orlov bibeholdes, fra børnene er 1 til 9 år.

Søren Søndergaard (EL):

Enhedslisten er enig med forlagsstillerne i, at det er vigtigt, at en forbedring af barselorloven ikke medfører en forringelse af børnepasningsorloven.

Børnefamilierne har brug for tid sammen, efter at barnet er fyldt 1 år, og hvis forholdene for børnefamilierne skal blive gode, kræver det såvel en udvidelse af barselorloven som en forbedring af børnepasningsorloven samt indførelse af omsorgsdage. Og det sidste har ligesom været ude af diskussionen. Derfor vil jeg benytte lejligheden til at bringe det ind her, for det glemmes for tit i diskussionen om børns vilkår.

En ny undersøgelse har jo lige vist, at mange børn ligger alene hjemme, når de er syge. Og det er jo ikke, fordi forældrene er dårlige forældre, men simpelt hen, fordi de ikke har mulighed for at blive hjemme hos deres syge børn. Retten til første sygedag for barnet er der mange forældre, som har, men børn er jo som oftest syge mere end én dag. Derfor er der mange børn, som ligger alene, når de er syge, og det er derfor, at der også er mange forældre, som afleverer halvsløje børn i daginstitutionerne, og ingen af delene er jo særlig hensigtsmæssigt. Derfor er det vigtigt med de omsorgsdage som en indskudt bemærkning.

På samme måde er det vigtigt at give forældre og børn mulighed for et længerevarende intenst samvær i en travl dagligdag, og det er jo dér, børnepasningsorloven er en god idé.

Derfor ønsker vi fra Enhedslistens side ligesom forlagsstillerne at bevare børnepasningsorloven. Men vi ønsker at forbedre den på et punkt, så den også bliver en mulighed for lavindkomstgrupperne, der ikke har råd til at spare op i den daglige økonomi. Børneorlovsydelsen skal være på den maksimale dagpengesats efter vores opfattelse. Det betyder bl.a. også, at den

enlige forsørger, der måske i virkeligheden har allermost brug for en pause sammen med barnet, får mulighed for det.

I stedet for, som forlagsstillerne foreslår, at give muligheden for at gemme mellem 8 og 13 uger af barselorloven til en senere orlov, synes vi i Enhedslisten, at vi skal genetablere en ordentlig børnepasningsorlovsordning.

Så vi er altså i princippet enige med forlagsstillerne om at bevare børnepasningsorloven for børn, der er fyldt 1 år, men vi er altså ikke helt enige i muligheden for at overføre orlov fra en udvidet barselorlov til senere brug.

Kl. 20.25

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg har sådan et ambivalent forhold til det forslag her. Vi går selvfølgelig ind for, og det fremgår af den tidligere debat, vi havde, at fastholde børnepasningsorloven. Vi går faktisk ikke ind for at overføre den her del af en kommende barselorlovs forlængelse, altså 8-13 uger, som er anden del af det her forslag, til at blive holdt på 100 pct. dagpenge, inden barnet fylder 9 år, for vi mener, at det er i den første tid, det er væsentligt, at forældrene er sammen med de helt små børn. Det er det.

Vi kan selvfølgelig gå ind for den her fastholdelse af børnepasningsorloven, men jeg synes, at rækkefølgen bliver noget forkvaklet, hvis vi vedtager det her, før vi ved, hvad vi får i barselorlovsforlængelse. Hvis nu den nuværende regering fastholder en vis udgiftsramme for hele forløbet, så kan man jo ved fastholdelse af det her være med til – nu får det jo nok ikke flertal, men hvis det gjorde – at forskertse en mulighed for en ordentlig forlængelse af barselorloven.

Så jeg kan ikke helt finde ud af rækkevidden i det her, men vil sige, hvad vi vil i Kristeligt Folkparti: Vi vil have en reel tidsforlængelse. Vi vil ikke have, at når man forlænger det ene sted, så forkorter vi et andet sted. Det er det, jeg kan sige omkring det her.

Men vi mener også, at vi bliver nødt til at se det i sammenhæng og selvfølgelig må anerkende, at vi bliver nødt til at forhandle om det. Da vi jo ikke har mere end fire mandater, kan vi jo ikke sådan bestemme det hele her. Det har vi sådan set konstateret.

Så vil jeg sige til hr. Søren Søndergaards udtalelse om omsorgsdage – de har jo ikke været inde i den debat her – at det er fuldstændig rigtigt. Det var da noget af det, der kunne indgå i forhandlingerne, også når vi skal til at forhandle

den samlede model. Det går vi selvfølgelig ind for.

Men omvendt er det jo dét, det næste punkt på dagsordenen handler om, og som måske en anden ordførerkreds skal arbejde med. Det er jo egentlig en form for omsorgsdage, der ligger deri. Men vi er enige om, at der er et behov for omsorgsdage, helt enige.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Tak for det.

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Inden jeg skal kommentere de enkelte ordføreres indlæg, vil jeg gerne lige ridse situationen op fra S og R, som har stillet det her forslag sammen, og måske også lige sige, hvad der er Socialdemokratiets politik.

Det forslag, vi behandler her i dag, er jo en fastholdelse af den børnevenlige politik, som Socialdemokratiet har ført. I 1994 lavede vi den nuværende børnepasningsorlov. Det var et af de store børnepolitiske fremskridt i nyere tid, og nu er tiden så kommet til, at vi skal forbedre den samlede orlov. Men det skal jo ikke ske ved – som annonceret af regeringen – at man vil fjerne muligheden for at tage børnepasningsorloven.

Derfor vil Socialdemokratiet fortsætte med at skabe forbedringer for børnene og deres familier, ganske som det er sket inden for de sidste 8 år. Og det er jo baggrunden for alle de fire forslag fra Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, som vi behandler parallelt med Kristeligt Folkepartis forslag om 1 års barselorlov.

Vi følger dermed op på den tidligere regerings udspil: bedre barsel, mere tid og flere valgmuligheder, som vil give familierne bedre mulighed for at få familie og arbejde til at gå op i en højere enhed.

Vi har jo også noteret os, at der synes at være en interesse for, også i det her nyvalgte Folketing, at forbedre vilkårene for børnefamilierne. Derfor lægger vi stor vægt på at videreføre børnepasningsorloven, og den skal bestå som en mulighed for børnefamilierne også ud over barnets første fødselsdag.

Med den gældende forældreorlov har forældrene ret til at gå et halvt år på orlov, mens barnet er i alderen 1-9 år, også selv om den samlede barsel- og forældreorlov er opbrugt i barnets første år. Det er denne mulighed, som regerin-

gen vil afskaffe for at finansiere en længere barselorlov.

Det er for Socialdemokratiet afgørende, at enhver forhandling om bedre barselorlov skal tage udgangspunkt i, at andre orlovsordninger ikke forringes eller afskaffes. Der er ganske vage formuleringer på dette punkt i regeringsgrundlaget. Det er navnlig en anstødssten, at forældrene mister retten til at bruge barselorloven, hvis deres arbejdsgiver nægter at give dem orlov. Det kan ske, hvis der ikke bliver sikret en ret til at overføre 8-13 ugers barselorlov i en orlovsperiode inden barnets fyldte 9. år.

Lad mig hertil føje, at der for Socialdemokratiet ikke hersker tvivl om, at vi kun kan realisere en længere barselorlov, hvis alle landets kommuner ville yde en pasningsgaranti. Efter vor opfattelse skal alle børnefamilier have reel mulighed for selv at vælge, hvornår man ønsker at genoptage arbejdet. Derfor skal også de sidste kommuner med i pasningsgarantien, så barnet kan få pasning fra 6-års-alderen.

Der er foreløbig 237 kommuner, som kan tilbyde en sådan pasning. Og vi ønsker nu også, at de sidste 38 kommuner kommer med.

Kl. 20.30

Debatten om børne- og familiepolitikken drejer sig først og fremmest om at give børnene og forældrene mulighed for at få mere tid til hinanden under hele barnets opvækst, og vores mål er ikke et system, som alene tvinger mor og far til at være hjemme hos deres børn i et vis antal måneder eller år efter fødslen. Vores mål er nu som før at give den enkelte familie bedre muligheder for selv at vælge en løsning, der passer netop til deres familie og at lette vilkårene for familierne i pressede situationer.

Hvad angår finansieringen vil vi pege på den model, som allerede blev introduceret af daværende finansminister, fru Pia Gjellerup, det såkaldte barselbidrag, hvor man så at sige sparer op til sin egen barselorlov.

Vi lægger hermed op til en bred debat om den barselorlov og den samlede pakke af forbedringer, som vi behandler her i dag. Jeg går ud fra, at regeringen nu er bekendt med det store, brede flertal, som i dag har tilkendegivet, at det gerne vil have en forbedring af børnefamiliernes vilkår, men det skal ikke ske ved, at vi skærer ned på den børnepasningsorlov, som vi kender. Det ses jo klart af de tilsagn, vi har fået, at regeringen i dag har lidt sit første nederlag. Som jeg hurtigt kan tælle det op, er der 106 folketingsmedlemmer, der siger, at børnepasningsorloven

skal bevares. Der er 73, det er V og K, som stritter imod og siger, at det vil de ikke være med til.

Jeg vil også gerne her takke de ordførere, der har været oppe og sige pæne ting om forslaget, om end man også har haft bemærkninger om, at man ønsker en forbedring af den børnepasningsorlov, som vi kender. Højere satser, flere muligheder og omsorgsdage er nogle af de ting, der har været nævnt, kombineret med de andre ting, som vi har haft til forhandling her i dag. På den baggrund synes jeg, vi står utrolig stærkt med hensyn til at give børnefamilierne nye muligheder i fremtiden.

Afslutningsvis skal jeg sige, at jeg synes, det er lidt underligt, at V og K ikke kan stemme for det forslag her, når hr. Jens Vibjerg under diskussionen tidligere i dag – nølende måske – har sagt: Jamen ok., det laver vi også i vores forslag, så der bliver mulighed for at overflytte den periode.

Derfor skal jeg her til slut takke de ordførere, som har bidraget til regeringens første nederlag. Det bliver sikkert ikke det sidste, men vi glæder os over, at børnefamilierne på den konto får bedre vilkår.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 7:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidet ret til sygedagpenge ved børns indlæggelse.

Af Jan Petersen (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.

(Fremsat 6/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Efter forslaget pålægges regeringen at fremlægge lovforslag om en udvidelse af den nuværende ret til sygedagpenge ved børns indlæggelse, således at der opnås ret til sygedagpenge ved børns indlæggelse i mere end 5 dage.

I dag har forældre med alvorligt syge børn under 14 år ret til dagpenge fra kommunen, hvis de nedsætter eller opgiver deres arbejde i forbindelse med barnets sygdom. Det er en betingelse, at en læge vurderer, at barnets sygdom vil medføre behov for ophold på hospital eller lignende i 25 dage. Retten gælder både for lønmodtagere og selvstændige.

Godtgørelsen giver ikke ret til orlov fra arbejds giveren. For en lønmodtagers vedkommende kræver det derfor, at han har en individuel eller kollektiv aftale om, at han kan få fri fra arbejde. Bestemmelsen om forældres ret til dagpenge ved barnets indlæggelse er, som det også fremgår af lovens ordlyd, betinget af, at der er tale om alvorligt syge børn. Bestemmelsen er enkel at administrere. Afgørelsen baseres på en lægeerklæring, hvoraf det fremgår, at det skønnes, at sygdommen vil kræve behandling eller pleje i 25 dage eller mere.

En nedsættelse fra 25 dage til 5 dage ændrer helt bestemmelsens karakter. Med en sådan ændring er det et spørgsmål, om man kan tale om alvorligt syge børn. Man skal nemlig i den forbindelse være opmærksom på, at bestemmelsen ikke kun gælder for tilfælde, hvor barnet er indlagt, men også hvis det skønnes forsvarligt, at barnet under sygdomsforløbet helt eller delvis behandles eller plejes i hjemmet.

Med så stor en nedsættelse, som beslutningsforslaget lægger op til, risikerer man, at bl.a. forkølelser og influenzaer giver adgang til dagpenge for forældrene, og bestemmelsen har dermed flyttet sig langt fra det, der var dens formål.

Kl. 20.35

At holde disse sygdomstilfælde uden for adgangen til ret til dagpenge vil kræve, at man går ind i en diagnosevurdering, som vil gøre administrationen langt vanskeligere og dyrere, end den er efter den gældende bestemmelse.

Regeringen vil imidlertid gerne drøfte en udvidelse af dagpengereetten for forældre til alvorligt syge børn, men finder, da regelsættet er en del af afsnittet om barseldagpenge i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, at spørgsmålet